

Kyrkporten

Nr 3 2023

• • • Algutstorp, Lena, Hol, Asklanda och Närunga församlingar och EFS Vårgårda • • •

Jenny har siktet på det folkliga psalmarvet

Dags för årets Musik i sommarkväll
Det händer i sommar

Växandets tid

Sommaren är en tid då vi får sträcka på oss efter vinterns långa kurande och få nytt liv. I psalmen *Den blomstertid nu kommer*, sjunger vi: "Med blid och livlig värma till allt som varit dött, sig solens strålar närma, och allt blir återfött." Blommorna och träden behöver solljuset och värmen för att kunna växa och få nytt liv, så är det även med oss människor. Vi behöver också ljuset och värmen för att kunna sträcka på oss och känna oss levande igen.

Människan och skapelsen hör ihop. Vi har samma Skapare som vill att vi skall växa, blomma och spira av liv. Det lilla nyfödda barnet växer så det knakar det första levnadsåret. Växandet ses som något livsviktigt och kontrolleras av sköterskan på BVC. Tillväxten måste till varje pris prioriteras och mätas, men i tonåren stillar sig kroppens ständiga växande. Nu börjar en ny tid och som vuxen är tillväxten inte längre något som uppmuntras eller efterfrågas, men vi växer inte bara på bredden och längden. Vi växer också på insidan och djupet, i vårt andliga och själsliga liv.

Sommaren är växandets tid med teman i våra gudstjänster som berör mänsklig och andlig mognad. Välkommen att fira gudstjänst i våra kyrkor eller i en friluftsgudstjänst ute i naturen!

Till sist vill jag säga TACK för tiden jag har fått vara här i Vårgårda! Det har varit fint att få lära känna ett nytt pastorat och ett nytt stift. Nu väntar en ny tid och plats för mig, där jag hoppas få växa och blomma. Jag avslutar min tjänst som vikarierande kyrkoherde med semester och gör min sista arbetsdag 31 juni.

Jag önskar er en riktigt fin sommar och Guds välsignelse!

Jannica Norén,
Tf. kyrkoherde

Sommarsalong

Algutstorps prästgård 4/6 – 13/8

Årets salong i prästgården har hämtat sitt tema från 1 Korinthierbrevet 13, dvs *kärlek*. Texten, som börjar "Om jag talar både människors och änglars språk, men saknar kärlek, är jag bara ekande brons, en skrällande cymbal" och slutar "Men nu består tro, hopp och kärlek, dessa tre, och störst av dem är kärleken" är en av Bibelns mest kända och älskade. Utställningen består av såväl foto som måleri och visas hela sommaren.

Vernissage söndag 4/6 kl.14-16

Foto: Purino/Shutterstock

Vägmärkesvandringar

Med utgångspunkt från vägmärken i centrala Vårgårda begärs oss på en vandring med vägledning både för den yttre och inre resan.

Vi vandrar tisdagarna 13 juni, 20 juni, 8 augusti och 15 augusti.
Samling kl. 18.30 vid Centrumkyrkan.
Ingen anmälan, medtag matsäck.
Kontakt: Ann-Britt Andersson på ann.b.andersson@gmail.com, 0736-961636.

Foto: Lovisa Brorson

Sångkurs för män

En kurs för dig som är man och aldrig tidigare sjungit i kör. Kursen är fördelad på tre övningstillfällen där vi lär oss att hitta och utforska rösten (enskilt och i grupp) samt sjunga tillsammans med andra på ett enkelt sätt.

Vi ses onsdag 30 aug kl.19-21, lördag 2 sep kl. 10-12 och onsdag 6 sep 19-21.
Frågor och anmälan senast 27 augusti till emma.jenderman@svenskakyrkan.se

Idrottscafé - Gösta med gäster

Lördagen 19 augusti kl. 19-21 i Centrumkyrkan
Här är ditt liv med Gösta "Fågulum" Petterson.
Fika, musik och många spännande gäster från när och fjärran.
Programledare Bertil Hedlund. Cafépianist Anna Holmberg

Vi samarbetar med
Kyrkporten **sensus**
Utgivare: Vårgårda pastorat
Ansvarig utgivare:
Jannica Norén
Redaktion: Madeleine Dahl,
Lovisa Brorson, Anna Hagnell
Förstasida: Tina Axelsson
Tryck: Risbergs Uddevalla
Reservation för eventuella ändringar
Allt material tillhör Kyrkporten
om annat ej anges

**Vi finns på Instagram
och Facebook!**
@svenskakyrkanvargarda
www.svenskakyrkan.se/vargarda

Juni

4 Heliga trefaldighets dag

- 10 Mässa, Närunga kyrka
- 10 Gudstjänst, Lena kyrka
- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 15 Cafégudstjänst, Hols församlingshem
- 19 Gudstjänst, Centrumkyrkan

6 Nationaldagen

- 9 Ekumeniskt nationaldagsfrände
Equmeniakyrkan Storsjöstrand
- 16 Nationaldagsfrände
Södra Härene hembygdsförening
- 17.30 Andakt, Södra Härene kyrka

11 Första söndagen ef. trefaldighet

- 10 Mässa, Lena kyrka
- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 15 Friluftsgudstjänst
Närunga församlingshem
- 18 Gudstjänst, Horla kyrka

18 Andra söndagen ef. trefaldighet

- 10 Friluftsgudstjänst, Fullestad kyrka
- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 15 Cafégudstjänst, Hols församlingshem
- 19 Gudstjänst, Centrumkyrkan

24 Midsommardagen

- 9 Friluftsgudstjänst, Tumbergs kyrkoruin
- 10 Ekumenisk friluftsgudstjänst, Ängatorp
- 11 Friluftsgudstjänst, Ornunga gamla kyrka
- 15 Friluftsgudstjänst, Ljurs kyrkoruin
- 18 Friluftsgudstjänst, Södra Härene kyrka

25 Den helige Johannes döparens dag

- 11 Ekumenisk mässa, Algutstorps kyrka
- 11 Konfirmationsgudstjänst, Lena kyrka
- 15 Friluftsgudstjänst, Backgården Äne

Återkommande gudstjänster

- Torsdagar
18.30 Asklanda kyrka
Andrumsmässa
- Fredagar
18 Fullestad kyrka
Vesper 2/6, 16/6
- Lördagar
11 Kullingshemmet
Andakt 3/6, 8/7, 22/7, 19/8
- 18 Ornunga gamla kyrka

Juli

2 Fjärde söndagen ef. trefaldighet

- 10 Mässa, Asklanda kyrka
- 10 Friluftsgudstjänst, Fridas stuga Lena
- 11 Ekumenisk gudstjänst
Pingstkyrkan Vårgårda
- 15 Friluftsgudstjänst, Ceremonikullarna
Närunga kyrkogård

9 Apostladagen

- 10 Ekumenisk gudstjänst
Equmeniakyrkan Vårgårda
- 10 Mässa, Lena kyrka
- 15 Gudstjänst, Närunga församlingshem

16 Sjätte söndagen ef. trefaldighet

- 10 Friluftsgudstjänst, Ainas lekplats vid
Lena kyrka
- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 15 Cafégudstjänst, Hols församlingshem
- 18 Ekumenisk gudstjänst
Equmeniakyrkan Asklanda-Ornunga

23 Kristi förklarings dag

- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 15 Friluftsgudstjänst, Ljurs kyrkoruin
- 18 Gudstjänst, Siene kyrka

30 Åttonde söndagen ef. trefaldighet

- 10 Mässa, Lena kyrka
- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 15 Gudstjänst, Närunga församlingshem

Mötesplatser

- Tisdagar
9-12 Kyrkans hus, Tisdagastankar
15/8, 29/8
- Torsdagar
Prästgården Algutstorp
9-13 Öppet hus - samvaro och fika
morgonbön kl 9
middagsbön kl. 12
10-12 Arbeta i trädgården
Kyrkans hus
14-16.30 SommarAllrummet,
- Lördagar
10-12 Kyrkans hus, Café
Lördagar juni och augusti,
ej midsommardagen
- Söndagar
12.30-14 Prästgården Algutstorp
Öppet hus - samvaro och fika

Augusti

6 Nionde söndagen ef. trefaldighet

- 10 Friluftsgudstjänst, Myren Fullestad
- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 18 Mässa, Horla kyrka

13 Tionde söndagen ef. trefaldighet

- 10 Mässa, Närunga kyrka
- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 15 Mässa, Horla kyrka
- 15 Cafégudstjänst, Hols församlingshem
- 18 Friluftsgudstjänst, Bergstena kyrkoruin
- 19 Gudstjänst, Centrumkyrkan

20 Elfte söndagen ef. trefaldighet

- 10 Mässa, Ornunga kyrka
- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 15 Cafégudstjänst, Hols församlingshem
- 15 Gudstjänst, Landa kyrka

27 Tofte söndagen ef. trefaldighet

- 10 Mässa, Lena kyrka
- 11 Mässa, Algutstorps kyrka
- 15 Gudstjänst, Närunga församlingshem
- 18 Gudstjänst, Siene kyrka
- 19 Gudstjänst, Centrumkyrkan

29

- 18 Mammagrupp, Hol församlingshem

Foto: Trädgårdsgruppen

Arbeta i trädgården

Någon lär ha sagt: *Att arbeta i en trädgård är läkedom för själen.* Välkommen att tillsammans med andra arbeta några timmar i Prästgårdens vackra trädgård. Enkelt fika finns, ingen anmälan. Torsdagar kl. 10-12.

När psalmen får nygammalt liv

Vad händer med en psalmtext när den sjungs i en ny melodi? Kanske öppnar den också för nya vidder i texten?

När det är dags för sommarens Ornunga-stämman har psalmen en självklar plats i folkmusiken.

800 psalmer. Så mycket innehåller den nuvarande psalmboken som togs i bruk 1986 och som används varje vecka, hela året, inom Svenska kyrkan.

– Det är verkligen en sång- och musikskatt! Vilken rikedom. Här kan vi hitta texter och melodier som passar i livets alla skeden. Vare sig det handlar om glädje eller sorg, lovsång eller klagan, konstaterar Anna Holmberg, kantor i Vårgårda pastorat.

Bland alla dessa psalmer är vissa av modernt datum, andra är folkliga koraler och ytterligare andra bygger på medeltida melodier. Inom folkmusiken spelas ibland psalmer – men långt ifrån alla låter som vi är vana vid att de ska låta.

– I olika regioner, byar och församlingar sjöng man många av de vanliga psalmerna på skilda melodier eller varianter. De särpräglades från plats till plats, ibland av en försångare som ledde församlingssången med sina egna krusiduller eller dragningar i tonerna, säger riksspelmannen Jenny Gustafsson, frilansmusiker och projektledare för Ornungastämman.

När kyrkorglarna tog plats i de svenska kyrkorna blev psalmsången mer likriktad. Innan dess hade det ofta varit kyrkans klockare som var försångare. Denne var inte sällan även spelman och det var

naturligt att folkmusiken och psalmerna berikade varandra. Den signade dag, i denna ljuva sommartid och Den blomstertid nu kommer är exempel på psalmer som det finns folkliga varianter av.

– När man besöker Ornungastämman, och går på konsert med folkliga koraler, får man en musikalisk upplevelse; vackra melodier med stor betydelse och som människor under lång tid sjungit med djup erfarenhet. De folkliga koralerna kan man också få höra vid buskspelen, när spelmän jamar tillsammans, och som inslag i andra konserter. De är en viktig del i hela folkmusikrepertoaren, berättar frilansmusikern Emma Johansson som har en konstnärlig master i svensk folkmusik.

En upptecknad variant av I denna ljuva sommartid stammar från Nils Bengtsson i skaraborgska Flakeberg.

– Den har fått så stor spridning att allt fler kan den, så att den kan sjungas tillsammans. För många är sommaren en start på att äntligen få börja sjunga varianter av sommarkoralerna, säger Emma Johansson.

Svenska kyrkan är en av flera bidragsgivare till stämman och projektet Från psalmsång till folkliga koraler, som drogs igång förra året, får i år en fortsättning. 2022 bjöds psalmerna i välkänd, nutida tappning i Ornunga nya kyrka, därefter fortsatte konserten med en promenad ned till Ornunga gamla kyrka där samma psalmer sjöngs i folkliga varianter som någon gång tecknats ned och på så vis bevarats för eftervärlden.

– När psalmer, som har samma text, kläs i olika melodier kan det liksom slå an på olika strängar. Man kan upptäcka en psalm på nytt. Texten träder fram på ett annat vis med hjälp av en annan melodi, menar Anna Holmberg.

– Ja, även om budskapet är detsamma kan de olika melodierna lyfta texten på olika sätt, fortsätter Jenny Gustafsson.

Många folkliga koraler har bevarats genom notsamlingar och uppteckningar. I år kommer Från psalmsång till folkliga koraler att innehålla flera av de koraler som kommer från det numera välkända Gammalsvenskby i Ukraina. Där har både musik och språk levt kvar i ålderdomliga varianter. Dessa koraler kom att upptecknas i Jönköping i samband med att många Gammalsvenskbybor evakuerades 1929.

– Det är ett fantastiskt musikaliskt material som jag ser fram emot att höra på konsert, utbrister Jenny Gustafsson.

Upprinnelsen till Ornungastämman är att hon ville skapa ett projekt på hemmaplan, som byggde på det lokala kulturarvet och som kunde bidra till återväxt bland unga spelmän.

– När jag lärde känna personer från Svältornas fornminnesförening så var Ornunga ett självklart val. Musiken härifrån spelas i spelanskretsar runt om landet. Jag har spelat Ornungalåtar sedan jag var liten.

Anledningen att traktens musik lever kvar, precis som många av koralerna, är att den så kallade Folkmusikkommissionen reste runt och upptecknade den gamla musikskatten. Till Nordgården och Ornunga-spelmannen Johan Albert Pet-

tersson kom de 1929. I samarbete med Västergötlands spelmansförbund har den aktiva Svältornas hembygdsförening fått Ornungastämman att växa och lockar nu folk från både när och fjärran.

– Min grundidé för stämman är att den ska vara en mötesplats musicerande för ungdomar, professionella musiker, amatörmusiker och allmänhet. Tillsammans skapar vi en smältdegel. Det är lustfyllt och stort.

TEXT: ANNA HAGNELL
BILD: TINA AXELSSON

Folkliga koraler

Folkliga koraler är en typ av äldre melodier till psalmer, som uppstått och omformats på olika håll i landet. Dessa försvann i stort sett ur kyrkans gudstjänster under 1800-talet, i samband med orglarnas intåg. Innan dess var det klockaren, eller någon annan duktig sångare, som hade som uppgift att leda sången genom att vara försångare.

Ornungastämman

Buskspel och dans, konserter och workshops – programmet är digert när Ornungastämman arrangeras den 11-13 augusti. Stämman bjuder in musiker på alla nivåer i sitt spelande, från proffs till nybörjare, men förstås också en publik som vill lyssna, delta eller lära nytt. Stämman har byggts upp kring den låtskatt som finns efter spelmanen Johan Albert Pettersson, Nordgården, Ornunga.

Vilken är din favoritpsalm?

Vi vill veta vilken din favoritpsalm är! Skriv till oss och berätta vilken psalm som du har valt och varför.

Onsdag den 20 september kl. 19.00 har vi konsert i Kullings-Skövde kyrka
med psalmsångskväll med alla favoriter.

Skicka in din favoritpsalm till organist Emma Jenderman på emma.jenderman@svenskakyrkan.se senast den 13 september.

Välkommen!

Musik i sommarkväll

Söndag 4 juni kl. 19

Centrumkyrkan
Nårunga spelmanslag
under ledning av Janne Blom.

Lördag 10 juni kl. 18

Kullings-Skövde kyrka
Orgel- och pianomusik med
Emma Jenderman och
Robert Jenderman Schulze.

Torsdag 15 juni kl. 18

Algutstorps prästgård
Sommarmusikcafé. Allsång och visor
med Emma Jenderman och
Anna Benjamin Riis m.fl.

Söndag 18 juni kl. 18

Ornunga kyrka
I denna ljuva sommartid – sång och
musik i midsommartid.
Lisa Thunberg sång, Jonas Brobäck
trombon, Anna Holmberg piano.

25 juni – 2 juli

Hols kyrka
Musik i kyrkan, Vägkyrkan i Hol
Se mer information på nästa sida.

Söndag 9 juli kl. 18

Kvinnestad kyrka
Sång och musik i julikvällen.
Blandad repertoar
– från Duvemåla till Händel.
Anna Jullander cello och sång
Anna Holmberg piano.

Foto, överst från vänster:

Filip Johansson
Agnes och Signe Löfdahl
Robert Jenderman Schulze
Klas Nordgren

Roger Vantilt
Marie Branner
Maximilian König

Söndag 16 juli kl. 18

Södra Härene kyrka
Kvällsro.
Nina Ytterdahl violin, Ulrika Törnberg cello,
Monika Olsson piano.

Söndag 23 juli kl. 18

Fullestad kyrka
I sommarljus – Med sång, tvärflöjt, gitarr
och piano framförs låtar med rötter i visa,
folkton och singer/songwriter-musik.
Innerligt och närvarande med
Alma Fridolfsson och Pontus Björnell.

Söndag 30 juli kl. 18

Södra Härene kyrka
Natt och dag. Välkända melodier från
psalmer, visor och jazzlåtar i egna
arrangemang. Emanuel Bengtsson
saxofon och oboe, Axel Andersson piano.

Söndag 6 augusti kl. 18

Nårunga kyrka
Tro på livet. Musik i olika stilar och från
olika epoker, bl.a från Åstor Piazzolla, J.S
Bach, The Beatles, Åsa Jinder och
Håkan Hellström.
Ida Löfdahl sång och cello, Marcus
Löfdahl accordeon, Per Löfdahl violin och
elbas.

Foto: Amanda Jorendal

Söndag 13 augusti kl. 15

Ornunga kyrka
Ornungastämman – avslutningskonsert.

Torsdag 17 augusti kl. 18

Algutstorps prästgård
Sommarmusikcafé
Kasper Kjerrman med band.

Fredag 18 augusti kl. 20

Kullings-Skövde kyrka
Jazzgossarna
Johan Ivarson sång, gitarr och trombon
Björn Görrel sång och bas, Ulf Esborn sång,
dragspel, piano och gitarr. Magnus Halén
sång och trummor.

Söndag 20 augusti kl. 18

Lena kyrka
Bach goes jazz. Emil Rinstad trio.
Tio stycken av Bach – från det mest
välkända, till någon lutsvit, något ur
h-mollmässan och en toccata – framförda
av jazzpianotrion Emil Carlsson Rinstad
piano och sång, Magnus Bergström
kontrabas, Ola Winkler trummor.

Meddelande om att gravrätten kommer att betraktas som förverkad

Vårgårda pastorat söker gravrättsinnehavare till de gravar på våra kyrkogårdar som saknar innehavare. Enligt begravningslagen skall varje gravplats ha en gravrättsinnehavare. Från den dagen vi satt upp en grön kontaktskylt på gravplatsen pågår sökandet efter en gravrättsinnehavare i två år. Om ingen anhörig kontaktar kyrkogårdsförvaltningen inom denna tid kommer gravrätten att betraktas som förverkad och

återgå till upplåtaren. Detta innebär att anhöriga inte längre har gravrätt och att gravvården kan komma att tas bort och gravplatsen upplåtas för ny gravsättning, tidigast 25 år efter sista gravsättning. Om ingen anhörig till de gravsatta i följande gravar kontaktar kyrkogårdsförvaltningen före den 1 augusti 2023 kommer gravrätten för dessa gravplatser som varit kontaktskyltade i 2 år att betraktas som förverkad:

Kyrkogård	Gravnummer	Namn sist gravsatt	År gravsatt
Hol	A 19	Anders Petter Larsson	1924
Horla	A 58	Jonas Andersson	
Horla	A 97	Josefina Larsson	1912
Horla	A 105	August Nilsson	1931
Horla	A 106	Elisabeth Gelin	1953
Horla	A 140	Emil Carlsson	1962
Kvinnestad	Kv A 234	Johan Gustavsson	1952
Kvinnestad	Kv A 235	Karl Gustav Pettersson	1955
Kvinnestad	Kv A 236	Emil Svantesson	1957
Landa	4 B 38-40	Ivar Johansson	1963
Ornunga	D 99	Henning Nordqvist	1960
Siene	A N4	Teodor Carlsson	
Siene	A 361,362	Karl Isaksson	1970
Södra Härene	B 31	Alvida Andersson-Glader	1955

Foto: Alex & Martin IKON

Vägkyrkan i Hol

Sedan närmare 33 år är det tradition i Hol att under en intensiv sommarvecka öppna kyrka och församlingshem för församlingsbor och vägfarare. En rastplats på den resa vi gör i geografien, men också i livet.

Välkommen in i församlingshemmet för att dricka kaffe, prata en stund, se på utställningen, köpa lotter och också välkommen in i kyrkan för att sitta ner en stund.

Söndag 25 juni

kl. 19 Hols kyrka

Mässa, Hols kyrkokör sjunger
Präst Hanna Rudebrant

Måndag 26 juni

kl. 14 Hols församlingshem

Familjeföreställning med
musik och trolleri.

kl. 19 Hols kyrka

Måndagsgänget
med Ulla Hjelmér
Andakt Rolf Wollert

Tisdag 27 juni

kl. 14 Hols församlingshem

Stig Löfvenius, sång och
gitarr.

kl. 16 Hols församlingshem

Mitt Afrika
Jannica Norén visar bilder
och berättar.

kl. 19 Hols kyrka

Ett träd med många grenar

Jonas Albihn och
Elisabet Myreberg Albihn
Andakt Jan Kesker

Foto: Anna Andersson

Onsdag 28 juni

kl. 14 Hols församlingshem

Stig Löfvenius, sång och gitarr

kl. 19 Hols kyrka

Birgittakören under ledning av
Britta Myrberg
*Öppna mig för din kärlek -
världen behöver mig*
Elisabeth Johansson piano
Andakt Esbjörn Särdaqvist

Torsdag 29 juni

kl. 14 Hols församlingshem

Familjeföreställning med musik
och trolleri.

kl. 19 Hols kyrka

Lite eget & lite lånat
Sara Engernäs Nyberg,
Aina Falkås och Lindy Malm
Andakt Mikael Powidzki
Casserblad

Fredag 30 juni

kl. 16 Hols församlingshem

Gongbad med Anayah Norlin

kl. 19 Hols kyrka

*Efter elden kommer
ett stilla sus*
Edo Bumba och
Jonas Albihn
Andakt Jonas Albihn

Lördag 1 juli

kl. 19 Hols kyrka

Ring i alla klockor
Stig Löfvenius och
Alva Ekström
Andakt Alva Ekström

Söndag 2 juli

kl. 19 Hols kyrka

Sånger ur Edith Piafs &
Monica Zetterlunds repertoarer
Ida Andersson och
Annika Pålsson
Andakt Madeleine Dahl

Foto: Ronjoy Gogoi

